

ZA POTWIERDZENIEM
ODBIORU

WYŚLANO DNIA:

02.01.2020

L. dz. 8 Podpis *[signature]*

Kielce, dnia 2 stycznia 2020 r.

WK-60.31.2019

Pani Joanna Suska
Burmistrz Ćmielowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od 3 września do dnia 31 października 2019 roku, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Ćmielów za 2018 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 8 listopada 2019 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Ćmielów. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

Od dnia 23.11.2018 roku do nadal nie został powołany Zastępca Burmistrza Ćmielowa, pomimo iż w obowiązującym w jednostce Regulaminie organizacyjnym wprowadzonym do stosowania na mocy zarządzenia Burmistrza Nr 80/2015 z dnia 4.09.2015 roku wraz z późniejszymi zmianami, przewidziano w strukturze organizacyjnej Urzędu stanowisko zastępcy Burmistrza. Stosownie do art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym², Burmistrz w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z uwagi na liczbę mieszkańców, stosownie do postanowień art. 26a ust. 2 ww. ustawy, w Gminie Ćmielów może być powołany jeden zastępca Burmistrza. Zgodnie z art. 28g ww. ustawy, w przypadku zaistnienia jednej z enumeratywnie wymienionych przemijających przeszkód w wykonywaniu zadań i kompetencji Burmistrza (m.in. spowodowanej niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni), zadania i kompetencje Burmistrza przejmuje jego zastępca, zaś w razie niepowołania zastępcy – osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 28h ustawy. Wskazana regulacja w sposób jednoznaczny określa zasady kierowania gminą, z tego względu, przy zaistnieniu okoliczności w niej przewidzianych, nieobsadzenie stanowiska Zastępcy Burmistrza może prowadzić do naruszenia ciągłości działania organu wykonawczego gminy, w tym w zakresie wykonywania budżetu.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 1.** Kontrola obowiązującej w 2018 roku dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza Nr 135/2017 z dnia 29.12.2017 roku, stwierdziła następujące nieprawidłowości:
 - a)** nie wskazano wersji stosowanego oprogramowania PUMA, pomimo iż od 1.01.2018 roku jednostka korzysta z ww. programu w zakresie ewidencji podatków, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz windykacji, ponadto nie dokonano aktualizacji wersji oprogramowania Radix, tj. w polityce wskazano dla programu Radix FKB+ wersję 3.17, pomimo iż ze sporządzanych wydruków komputerowych wynika wersja 3.23, natomiast dla Radix Płace wskazano wersję 7.56 pomimo, iż ze sporządzonych wydruków wynika wersja 4.19,
 - b)** nie zaktualizowano stosowanych w jednostce dzienników częściowych, tj. w polityce wskazano 10 dzienników częściowych, w tym: 9 dzienników częściowych Urzędu, pomimo iż w 2018 roku do ewidencji operacji gospodarczych w księgach rachunkowych budżetu i Urzędu stosowano 13 dzienników częściowych, w tym 12 do ewidencji zdarzeń gospodarczych w księgach Urzędu,
 - c)** nie określono wymogu prowadzenia ewidencji analitycznej do kont Urzędu:
 - 225 "Rozrachunki z budżetami" w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie,
 - 229 "Pozostałe rozrachunki publicznoprawne" w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi są dokonywane rozliczenia,
 - 231 "Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń" w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanów należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń zaliczanych do wynagrodzeń,
 - 234 "Pozostałe rozrachunki z pracownikami" w sposób zapewniający ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków,
- Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości³, w związku z § 20 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.
- 2.** Zapisy księgowe w dzienniku budżetu oraz dziennikach Urzędu nie posiadały daty dowodu księgowego w przypadku gdy różniła się ona od daty dokonania operacji gospodarczej oraz daty dokonania operacji gospodarczej, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy o rachunkowości.
- 3.** W 2018 roku stwierdzono przypadki prowadzenia ewidencji analitycznej do kont budżetu i Urzędu z naruszeniem zasad określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości wprowadzonej do stosowania zarządzeniem 135/2017 Burmistrza z dnia 29.12.2017 roku:
 - a)** do konta 224 "Rozrachunki budżetu" w zakresie dochodów pobieranych przez Urzędy Skarbowe na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, nie prowadzono ewidencji pozwalającej na ustalenie stanu zobowiązań i należności według poszczególnych tytułów,

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku

- b) do konta 080 „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” prowadzono ewidencję wg. podziałek klasyfikacji budżetowej, natomiast nie prowadzono ewidencji zapewniającej, co najmniej możliwość wyodrębnienia kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych,
 - c) do konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” nie prowadzono ewidencji pozwalającej na ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków.
4. W 2018 roku stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych oraz naruszenia zasad funkcjonowania kont określonych w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Burmistrza Nr 135/2017 z dnia 29.12.2017 roku oraz w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku:
- a) w ewidencji księgowej budżetu należność z tytułu pomyłkowego przelewu na rachunek Banku Spółdzielczego w Ostrowcu Świętokrzyskim kwoty 350.000,00 zł, ujęto na stronie Wn konta 224-011 „Rozrachunki budżetu”, zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - b) w ewidencji księgowej Urzędu, przypis należności z tytułu kar umownych w łącznej kwocie 9.200,00 zł ujęto na stronie Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, zamiast na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”. Ponadto, pomimo potrącenia przez Gminę Ćmielów naliczonych kar umownych z wystawionych przez Wykonawcę faktur, zaniechano ujęcia na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” zrealizowanych przez Urząd dochodów z ww. tytułu. W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu oraz w sprawozdaniu finansowym Rachunek zysków i strat Urzędu Miasta i Gminy w poz. D.III. „Inne przychody operacyjne”, nie wykazano dochodów z powyższego tytułu. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania ww. kont określonych w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a także w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz art. 4 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁵.
5. Wpływ na rachunek bieżący jednostki Urząd dochodów z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych ujmowano w ewidencji księgowej Urzędu zapisem: Wn 130-004 „Rachunek bieżący jednostki” i Ma 225-001 „Rozrachunki z budżetami” bez stosowania podziałki klasyfikacji budżetowej, natomiast jej przekazanie na rachunek bankowy budżetu zapisem: Wn 225-001 i Ma 130-004 oraz dodatkowo techniczny zapis ujemny po obu stronach konta 130. W ewidencji księgowej Urzędu zapisem: Wn 222 "Rozliczenie dochodów budżetowych" i Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” według podziałki klasyfikacji budżetowej 750/75011/2360 ujmowano tylko kwotę stanowiącą 5% dochodów z ww. tytułu. W konsekwencji w sprawozdaniach finansowych, tj. w Zestawieniu zmian w funduszu jednostki w poz. 2.2 „Zrealizowane dochody budżetowe” oraz w Rachunku zysków i strat w poz. AVI. „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” sporządzonych według stanu na dzień 31.12.2018 roku, wykazano jedynie 5% dochodów z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych, zamiast wykazać 100% dochodów z ww. tytułu w kwocie 434,00 zł. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania ww. kont Urzędu określonych w obowiązującej w jednostce polityce

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 1530 ze zm., dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

rachunkowości, a także w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

6. Pomimo terminowego sporządzenia i przekazania do Referatu Księgowości Budżetowej zestawienia pn. „Wykaz przyznanych dodatków mieszkaniowych - Spółdzielnia Mieszkaniowa w Ćmielowie za miesiąc lipiec 2018 roku”, stanowiącego podstawę naliczenia i wypłaty dodatku mieszkaniowego za ww. okres, w ewidencji księgowej Urzędu naliczenia ww. dodatku w kwocie 2.581,08 zł dokonano pod datą 31.12.2018 roku (PK nr 00239), natomiast jego wypłaty dokonano w dniu 21.02.2019 roku. Ponadto w miesiącach kwiecień-czerwiec 2018 roku wypłaty ryczałtu z tytułu dodatku mieszkaniowego dla jednego z podmiotów uprawnionych do jego pobierania dokonywano w kwocie 75,04 zł zamiast w kwocie 78,17 zł, pomimo iż zarówno w sporządzonym przez pracownika merytorycznego zestawieniu jak i w ewidencji księgowej Urzędu naliczenia dokonywano w prawidłowej wysokości. W konsekwencji na dzień 31.12.2018 roku jednostka posiadała zobowiązania wymagalne w łącznej kwocie 2.590,47 zł ujęte w ewidencji księgowej na koncie 240/852/85215/3110 „Pozostałe rozrachunki” – dodatki mieszkaniowe. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz art. 44 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych⁶, w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych.⁷
7. W zakresie ewidencji analitycznej do konta 011-0 „Środki trwałe – grunty”, prowadzonej w formie ksiąg inwentarzowych, ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) wystąpiły przypadki ujęcia gruntów będących własnością Gminy Ćmielów w jednej pozycji i wartości, co uniemożliwia identyfikację poszczególnych działek oraz ustalenie ich wartości początkowej. W okresie od 2015 do dnia kontroli nieprawidłowo ujęto 15 działek o wartości księgowej ogółem 26.913,00 zł,
 - b) pod datą 15.11.2016 roku w książce inwentarzowej pod poz. 421, ujęto środek trwały o nazwie „przyjęcie na stan gruntów” o łącznej wartości 252.472,89 zł. Powyższa kwota dotyczy różnic inwentaryzacyjnych stwierdzonych w trakcie przeprowadzonej na dzień 30.09.2016 roku inwentaryzacji środków trwałych. W ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe – grunty” zaniechano zaktualizowania wartości poszczególnych działek odrębnie, poprzez zmniejszenie lub zwiększenie ich wartości, lecz jedną kwotą zwiększono ich wartość o kwotę ogółem 252.472,89 zł. W konsekwencji wartości księgowe poszczególnych gruntów (działek) ujętych w ewidencji konta 011 nie odzwierciedlają ich stanu rzeczywistego. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁸, jak również zasady funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, a także art. 24 ust. 2, art. 28 ust. 1 pkt 1 i art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
8. Pomimo wycofania z dniem 1.01.2018 roku z budżetu Gminy Ćmielów zadania inwestycyjnego pn. „Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ul. Stanisława Staszica w Ćmielowie” ujętego w ewidencji księgowej na kontach 080-10-01095-6059-00 oraz 080-010-01095-6050-03, do dnia 17.10.2019 roku nie dokonano rozliczenia nakładów poniesionych w latach poprzednich na powyższe zadanie w łącznej kwocie 15.873,89 zł. Ponadto, w ewidencji księgowej Urzędu pod

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 2133, dalej ustawa o dodatkach mieszkaniowych

⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1864, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych

datą 10.08.2018 roku na podstawie faktury nr 22/2018 z dnia 31.07.2018 roku ujęto na koncie 130/010/01095/6050 i 080-010-01095-6050-03 wydatek w kwocie 3.000,00 zł, dotyczący pełnienia nadzoru inwestorskiego przy realizacji ww. zadania, pomimo iż przedmiotowe zadanie w całości zostało zrealizowane w 2018 roku przez właściciela obiektu. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 16 tej ustawy.

9. W 2018 roku na kontach podatników będącymi osobami fizycznymi, przypisu podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości dokonywano pod datą wydania decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego na 2018 rok, zamiast pod datą skutecznego jej doręczenia. Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁹, w związku z art. 21 § 1 pkt 2 oraz art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa¹⁰.
10. W zakresie stosowania w 2018 roku klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że:
 - a) wydatki poniesione na dotacje celowe udzielone na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹¹ w łącznej kwocie 6.333,21 zł zaklasyfikowano w § 2820 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom”, zamiast w § 2360 „Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”,
 - b) dochody z tytułu dotacji celowych na inwestycje i zakupy inwestycyjne otrzymane na podstawie umów zawartych z Województwem Świętokrzyskim w łącznej kwocie 59.000,00 zł zaklasyfikowano w § 6610 „Dotacje celowe otrzymane z gminy na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”, zamiast w § 6630 „Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”,
 - c) dochody z tytułu dotacji celowej na inwestycje i zakupy inwestycyjne otrzymane na podstawie umowy zawartej ze Skarbem Państwa – Ministrem Sportu i Turystyki z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 37.900,00 zł, zaklasyfikowano w § 6610 „Dotacje celowe otrzymane z gminy na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”, zamiast w § 6260 „Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych”,
 - d) opłatę roczną z tytułu trwałego zarządu w kwocie 47,10 zł zaklasyfikowano w § 0970 „Wpływy z różnych dochodów”, zamiast w § 0470 „Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności”,
 - e) dochody w łącznej kwocie 17.120,00 zł uzyskane w wyniku sprzedaży działki nr 918 oraz nr 155 w trybie ustnego przetargu nieograniczonego, zaklasyfikowano w § 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”, zamiast w § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”.

⁹ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 688 ze zm., dalej ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Powyższe narusza zasady klasyfikacji paragrafów dochodów i wydatków określonych w załącznikach Nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹².

11. W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych Gminy oraz Urzędu Miasta i Gminy według stanu na dzień 31.12.2018 roku w kolumnie „Stan na koniec roku” stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) w bilansie jednostki budżetowej Urząd:

- w poz. Pasywa D.II.5 „Pozostałe zobowiązania” wykazano kwotę 13.154,49 zł, zamiast wykazać kwotę 13.143,86 zł,
- w poz. Pasywa D.II.7 „Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych” wykazano kwotę 0,00 zł, zamiast wykazać kwotę 10,63 zł,

b) w bilansie z wykonania budżetu Gminy Ćmielów:

- w poz. Aktywa II.2 „Należności od budżetów” wykazano kwotę 86.429,00 zł, zamiast wykazać kwotę 88.370,62 zł, zgodnie z treścią ekonomiczną operacji ujętych na koncie 224 „Rozrachunki budżetu”,
- w poz. Aktywa II.3 „Pozostałe należności i rozliczenia” wykazano kwotę 352.600,92 zł, zamiast wykazać kwotę 350.000,28 zł, zgodnie z treścią ekonomiczną operacji ujętych na kontach 224 i 240,

c) w sprawozdaniu Zestawienie zmian w funduszu jednostki Urząd:

- w poz. I.1.4. „Środki na inwestycje” wykazano kwotę 3.964.259,34 zł, pomimo iż z ewidencji księgowej konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” (§§ 6050, 6057, 6059 oraz 6060) oraz rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu jako jednostki i jako organu za okres od 1.01.2018 roku do 31.12.2018 roku wynika kwota 3.957.854,03 zł,
- w poz. I.2.4 „Dotacje i środki na inwestycje” wykazano kwotę 5.396.923,51 zł, pomimo iż z ewidencji księgowej konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” wynika kwota 5.478.534,32 zł.

Ustalono, że na stronie Wn konta 800-001-00004 „Fundusz jednostki – zwiększenia środki na inwestycje” bezpodstawnie ujęto kwotę 81.610,81 zł stanowiącą część salda Wn konta 810, natomiast na stronie Ma ujęto poniesione wydatki inwestycyjne w kwocie 4.045.870,15 zł, zamiast w kwocie 3.957.854,03 zł. W konsekwencji na dzień 31.12.2018 roku konto 800-001-00004 „Fundusz jednostki – zwiększenia środki na inwestycje” wykazywało saldo po stronie Ma w kwocie 3.964.259,34 zł, które wykazano w poz. I.1.4. „Środki na inwestycje”. Ponadto na dzień 31.12.2018 roku saldo Wn konta 810 w kwocie 5.478.534,32 zł, zostało przeniesione na konto 800 „Fundusz jednostki” i ujęte w dwóch pozycjach, tj. na stronie Wn konta 800-001-00004 „Fundusz jednostki – zwiększenia środki na inwestycje” ujęto kwotę 81.610,81 zł oraz na stronie Wn konta 800-002-00004 „Fundusz jednostki – zmniejszenia dotacje i środki na inwestycje” ujęto kwotę 5.396.923,51 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4 oraz ust. 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.

¹² Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

- 11.** W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- a)** w sporządzonym w dniu 29.01.2019 roku sprawozdaniu Rb-27ZZ Urzędu z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 roku:
- bezpodstawnie wykazano dane w podziale klasyfikacji budżetowej 855/85502/0920, 855/85502/0980, 855/85502/0970, 855/85503/0970 oraz 852/85228/0830, tj. w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ Urzędu w kol. 5 „Należności salda początkowe plus przypisy minus odpisy”, w kol. 6 „Dochody wykonane ogółem” oraz w kol. 8 „Dochody przekazane” wykazano dane w łącznej kwocie 832.676,55 zł, które wynikają z kol. 6 „Dochody wykonane” sprawozdania jednostkowego Rb-27ZZ sporządzonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie za ten sam okres sprawozdawczy. Dochody ujęte w ww. podziałkach klasyfikacji budżetowej realizowane są bezpośrednio przez jednostkę organizacyjną Gminy Ćmielów – OPS w Ćmielowie i wykazywane przez nią w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ. W konsekwencji sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ Gminy Ćmielów za ten sam okres sprawozdawczy nie wynika ze sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ sporządzonych przez OPS oraz Urząd Miasta i Gminy,
 - w podziale klasyfikacji budżetowej 750/75011/0690:
 - w kol. 6 „Dochody wykonane ogółem” wykazane dane w kwocie 434,00 zł, które nie wynikają z ewidencji księgowej konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” za ten sam okres sprawozdawczy,
 - w kol. 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, bezpodstawnie wykazano dane w kwocie 21,70 zł,
 - w kol. 8 „Dochody przekazane” wykazano kwotę dochodów przekazaną z rachunku budżetu na rachunek budżetu państwa w wysokości 412,30 zł, zamiast wykazać kwotę dochodów przekazaną z rachunku dochodów Urzędu na rachunek budżetu Gminy w wysokości 434,00 zł. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 oraz § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia z dnia 9 stycznia 2018 roku Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹³, w związku z § 6 ust. 1 pkt 3, pkt 4 i pkt 6 oraz ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- b)** w sporządzonym w dniu 16.04.2019 roku rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu za okres od początku roku do 31.12.2018 r., w kol. 9 „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego, w tym zobowiązania wymagalne powstałe w roku bieżącym” w podziale klasyfikacji budżetowej 852/85215/3110 nie wykazano zobowiązań wymagalnych w łącznej kwocie 2.590,47 zł, które wynikają z ewidencji księgowej konta 240 „Pozostałe rozrachunki” za ten sam okres sprawozdawczy. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia z dnia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 8 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- c)** w rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym w dniu 27.03.2019 roku:
- w kolumnie 8 „Dochody otrzymane” w podziale klasyfikacji budżetowej:

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

- 750/75011/2010 oraz 751/75109/2010, wykazano kwoty dotacji, które wpłynęły na rachunek bankowy budżetu gminy w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o dokonane odpowiednio w dniu 3.01.2019 roku oraz 8.01.2019 roku zwroty, zamiast wykazać kwoty, które faktycznie wpłynęły na rachunek budżetu w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu tylko o dokonane w tym okresie sprawozdawczym zwroty. W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-27S kwotę dochodów otrzymanych z tytułu dotacji zaniżono łącznie o 1.124,05 zł,
- 756/75616/0500 oraz 756/75621/0020 wykazano kwoty dochodów wykonanych, zamiast wykazać kwotę dochodów otrzymanych w okresie 2018 roku na rachunek bankowy budżetu. W konsekwencji w sprawozdaniu Rb-27S kwotę dochodów otrzymanych z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych zawyżono o 7,84 zł, natomiast kwotę dochodów otrzymanych z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych od osób fizycznych zawyżono o 1.487,78 zł.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 2 pkt 2 lit c) oraz § 3 ust. 5 pkt 3, ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- d) w sporządzonym w dniu 1.07.2019 roku sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31.12.2018 roku, w poz. D.15 wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, po stronie wykonania wykazano kwotę 523.680,09 zł, pomimo iż z bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego na dzień 31.12.2017 roku oraz z ewidencji księgowej budżetu za ten sam okres sprawozdawczy, wynika nadwyżka budżetu w kwocie 324.176,01 zł, którą należało wykazać w poz. D.13 nadwyżka z lat ubiegłych ww. sprawozdania oraz wolne środki w kwocie 199.504,08 zł. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 12 pkt 5 lit c) i d) Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- e) w sporządzonym w dniu 1.07.2019 roku sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2018 roku, w wierszu „środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” wykazano kwotę 1.413,44 zł, zamiast wykazać kwotę 1.124,05 zł w zakresie dotacji, których zwrot nastąpił w styczniu 2019 roku. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- 12. W zakresie sporządzania i wykazania danych w sprawozdaniach z operacji finansowych Urzędu Miasta i Gminy stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) w sporządzonym w dniu 29.01.2019 roku, kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z Urzędu o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku, w części A. „Zobowiązania według tytułów dłużnych”, w wierszu E4. wymagalne zobowiązania, w kolumnie E4.2. pozostałe, nie wykazano danych w kwocie 2.590,47 zł, które wynikają z ewidencji księgowej konta 240/852/85215/3110 za ten sam okres sprawozdawczy. Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych

w zakresie operacji finansowych¹⁴, w związku z § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów,

b) w sporządzonym w dniu 18.02.2019 roku, kwartalnym sprawozdaniu Rb-N Urzędu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku:

- w wierszu N3. „gotówka i depozyty” w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano kwotę 1.286.025,12 zł, zamiast wykazać kwotę 936.025,12 zł, ustaloną na podstawie ewidencji księgowej kont 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 133 „Rachunek budżetu”, 224 „Rozrachunki budżetu” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” za ten sam okres sprawozdawczy,
- w wierszu N.5 „pozostałe należności” wykazano kwotę 29.640,65 zł, zamiast wykazać kwotę 379.640,65 zł, w tym w poz. N.5.3 „z tytułów innych niż wymienione powyżej” wykazano kwotę 17.155,77 zł zamiast wykazać kwotę 367.155,77 zł wynikającą z ewidencji księgowej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz konta 224 „Rozrachunki budżetu” za ten sam okres sprawozdawczy.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 13 ust. 1 pkt 4 oraz pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów.

13. W zakresie przeprowadzonej według stanu na dzień 31.12.2018 roku inwentaryzacji ustalono:

a) inwentaryzacja gruntów o łącznej wartości 2.104.559,56 zł, ujętych w ewidencji księgowej na koncie 011 „Środki trwałe” grupa „0”, nie została przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi oraz ewidencją gminnego zasobu nieruchomości a także odpowiednio udokumentowana. Sporządzony w dniu 10.01.2019 roku protokół inwentaryzacji oraz załączone do niego zestawienie pn. „Inwentaryzacja gruntów na dzień 31.12.2018 roku” zawierające 369 działek o łącznej wartości 2.104.559,56 zł, nie wskazują co było przedmiotem inwentaryzacji, co porównano, z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji. Ponadto w wyniku porównania danych zawartych w ww. załączniku do protokołu inwentaryzacji gruntów z danymi ujętymi w książce inwentarzowej „Środki trwałe” grupa „0” (grunty) oraz w gminnym rejestrze gruntów, stwierdzono że przeprowadzona inwentaryzacja nie ujawniła różnic pomiędzy stanem gruntów ujętym w analitycznej ewidencji księgowej a stanem wynikającym z ewidencji gminnego zasobu nieruchomości, tj. w ewidencji analitycznej środków trwałych ujęte były m.in. działki, które nie stanowią własności Gminy Ćmielów np. w książce inwentarzowej pod nr 2 ujęta jest działka nr 870 położona w msc. Ćmielów o wartości 3.066,60 zł, pod nr 76 ujęta jest działka nr 1491 położona w msc. Ćmielów o wartości 1.043,00 zł, pod nr 88 ujęta jest działka nr 2716 położona w msc. Ćmielów o wartości 6.114,00 zł. Przedmiotowe działki zostały ujęte w zestawieniu „Inwentaryzacja gruntów na dzień 31.12.2018 roku”, pomimo, iż ww. działki w gminnym zasobie nieruchomości nie są ujęte jako własność Gminy Ćmielów. W konsekwencji w latach 2017-2018 oraz do dnia niniejszej kontroli saldo Wn konta 011 „Środki trwałe” nie odzwierciedla stanu rzeczywistego. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 24 ust.2 tej ustawy.

¹⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

- b) inwentaryzacja środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, takich jak wodociągi, drogi, place o łącznej wartości 15.944.917,46 zł, ujętych w ewidencji księgowej na koncie 011 „Środki trwałe” grupa „2”, nie została przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi a także odpowiednio udokumentowana. Jako udokumentowanie przeprowadzonej inwentaryzacji sporządzono zestawienie, w którym wskazano środki trwałe trudnodostępne oglądowi oraz ich wartość. Zarówno sporządzony protokół weryfikacji salda konta 011 jak i załączone do niego ww. zestawienie, nie wskazują, co było przedmiotem inwentaryzacji, co porównano, z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- c) inwentaryzacja salda Wn konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w kwocie 208.140,89 zł nie została przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi a także odpowiednio udokumentowana. W zbiorczym protokole inwentaryzacji sald kont jednostki budżetowej wskazano, iż saldo Wn konta 020 w kwocie 208.140,89 zł jest zgodne i ustalone z załącznikiem. Jako załącznik do protokołu załączono wydruk z ewidencji syntetycznej konta 020, który nie wskazuje, co było przedmiotem inwentaryzacji, co porównano, z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji. Przeprowadzenie inwentaryzacji za pomocą weryfikacji ma na celu sprawdzenie, czy posiadane przez jednostkę dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda oraz czy jest ono realne i prawidłowo wycenione. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- d) inwentaryzacja salda Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” w kwocie 3.134.174,48 zł nie odnosi się do konkretnych dokumentów, na podstawie których ustalono saldo konta 080, a także nie zawiera faktycznego porównania danych (kwot/sald) ujętych w księgach rachunkowych z dowodami stanowiącymi podstawę zaewidencjonowania poniesionych nakładów na poszczególne zadania (np. faktury, noty księgowe/ protokoły, wyciągi bankowe), brak jest także wskazania, czy wartość środka trwałego w budowie jest realna a inwestycje (roboty budowlane) nie zostały ukończone, wstrzymane lub zaniechane. Sporządzony według stanu na dzień 31.12.2018 roku zbiorczy protokół z inwentaryzacji sald kont jednostki budżetowej w Urzędzie Miasta i Gminy w Ćmielowie zawiera jedynie przepisane z ewidencji analitycznej poszczególne salda zadań inwestycyjnych, jednakże brak jest wskazania co porównano i jakie dokumenty były przedmiotem tej inwentaryzacji. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
- e) na koniec 2016, 2017 i 2018 roku jednostka zaniechała przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze spisu z natury, powierzonych jej do użytkowania składników majątkowych o łącznej wartości 44.910,94 zł, będący własnością MSWiA w Warszawie. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

- 1. Organ podatkowy w latach 2016-2018 nie sporządzał i nie przechowywał w dokumentacji podatkowej kopii decyzji wymiarowych dotyczących podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych. Nieprawidłowość narusza art. 210 § 1 pkt 8 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa oraz zasady wynikające z załącznika Nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji

kancelaryjnej jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.¹⁵

2. Organ podatkowy nie dokonywał rzetelnej kontroli składanych przez podatników deklaracji i informacji na podatek od nieruchomości i rolny, celem stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, o czym świadczy:
 - a) od podatnika o nr konta podatkowego 31, organ podatkowy przyjął bez zastrzeżeń złożone w dniach 22.01.2018 roku oraz 21.01.2019 roku deklaracje na podatek od nieruchomości na 2018 i 2019 rok, w których wykazano do opodatkowania zawyżoną o 13,23 m² powierzchnię budynków pozostałych, ponadto nie wykazano do opodatkowania gruntów oddanych podatnikowi w trwały zarząd o łącznej powierzchni 131,95 m². W konsekwencji w okresie od 1.10.2017 roku do dnia kontroli opodatkowaniu podlegała zawyżona o 13,23 m² powierzchnia budynków pozostałych, tj. pow. 79,98 m², natomiast powierzchnia gruntów będących w trwałym zarządzie podatnika nie została opodatkowana. Kwota nienależnie pobranego od podatnika podatku od nieruchomości wynosi 119,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych,¹⁶ w związku z art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
 - b) od podatnika o nr konta podatkowego 25/0246 organ podatkowy przyjął bez zastrzeżeń złożoną w dniu 20.08.2018 roku informację w sprawie podatku od nieruchomości, w której wykazano do opodatkowania grunty i budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej od dnia 1.04.2018 roku, pomimo iż z ewidencji działalności gospodarczej wynika że na terenie nieruchomości należącej do podatnika, rozpoczęto prowadzenie działalności gospodarczej od dnia 12.02.2018 roku. W konsekwencji należny Gminie Ćmielów podatek od nieruchomości za 2018 rok został zaniżony o kwotę 12,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
3. Podatnik o nr karty podatkowej 1 (Gmina Ćmielów) w dniu 31.01.2018 roku złożył deklarację na podatek od nieruchomości na 2018 rok, w której:
 - a) zawyżono o 314.137,40 m² powierzchnię gruntów podlegających zwolnieniu z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Powyższe wynika z bezpodstawnego wykazania w deklaracji:
 - gruntów o łącznej powierzchni 900 m², w stosunku do których Gmina Ćmielów nie posiada prawa własności, a które zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych podlegają podatnikowi od nieruchomości, tj. działkę nr 586 o pow. 0,02 ha oznaczoną w ewidencji gruntów symbolem „Bi” – inne tereny zabudowane, położoną w obrębie Buszkowice oraz działkę nr 305 oznaczoną w ewidencji gruntów symbolem „B” – tereny mieszkaniowe położoną w obrębie Krzczonowice,
 - gruntów o łącznej powierzchni 224.694 m², sklasyfikowanych w ewidencji geodezyjnej jako użytki rolne, tj.: grunty orne, oznaczone symbolem „R” o łącznej powierzchni 71.760 m², łąki trwałe, oznaczone symbolem „Ł” o łącznej powierzchni 114.886 m², pastwiska trwałe, oznaczone symbolem „Ps” o łącznej powierzchni 30.685 m², oraz grunty pod rowami, oznaczone symbolem

¹⁵ Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm., dalej rozporządzenie w sprawie instrukcji kancelaryjnej jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

„W” o łącznej powierzchni 7.363 m², które nie podlegają obowiązkowi podatkowemu w podatku od nieruchomości,

- gruntów sklasyfikowanych w ewidencji geodezyjnej jako nieużytki, oznaczonych symbolem „N”, o łącznej powierzchni 24.762 m² podlegających zwolnieniu z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- gruntów sklasyfikowanych w ewidencji geodezyjnej jako grunty leśne o łącznej powierzchni 23.572,40 m², podlegających obowiązkowi podatkowemu w podatku leśnym, w tym: lasy oznaczone symbolem „Ls”, o łącznej powierzchni 16.872,4 m², położone w obrębie geodezyjnym Miasto Ćmielów oraz grunty zadrzewione i zakrzewione, oznaczone symbolem – „Lz” o łącznej pow. 6.700 m² położone w obrębie geodezyjnym Grójec. W konsekwencji w 2018 roku Gmina Ćmielów, pomimo ciężącego na niej obowiązku, nie złożyła deklaracji na podatek leśny oraz nie dokonała wpłaty należnego podatku,
- gruntów o łącznej powierzchni 36.499 m² będących w użytkowaniu wieczystym innych podmiotów (osób fizycznych i prawnych). Grunty te były wykazywane w składanych informacjach przez osoby fizyczne oraz w deklaracjach przez jednostki organizacyjne Gminy Ćmielów.

Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 10 i pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3a pkt 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym¹⁷ oraz art. 1 ust. 1 i ust. 2, art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia o podatku leśnym,¹⁸ w związku z art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

- b)** zaniżono powierzchnię gruntów podlegającą podatkowi od nieruchomości o 20.267 m² na łączną kwotę podatku 3.243,00 zł, w tym: zaniżono o 19.367 m² powierzchnię gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drog wewnętrznych) będących we władaniu Gminy . Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne¹⁹, w związku z art. 272 pkt 2 i pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

- 4.** Podatnik o nr karty podatkowej nr 26, który jest jednostką organizacyjną Gminy Ćmielów, funkcjonującą w formie zakładu budżetowego, powołaną do wykonywania zadań własnych Gminy m.in. w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków. Gmina Ćmielów przekazała nieodpłatnie zakładowi budżetowemu, infrastrukturę wodną i kanalizacyjną celem prowadzenia przez ww. jednostkę działalności w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków. W składanych w latach 2015-2018 deklaracjach na podatek od nieruchomości, podatnik wykazywał ww. budowlę jako podlegające opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości. Z uwagi na fakt, że Rada w § 1 pkt 2 uchwały Nr XIV/80/2015 z dnia 20 listopada 2015 roku, w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości, zwolniła z podatku od nieruchomości budynki, grunty i budowle oraz ich części wykorzystywane na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2011 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków²⁰ wraz z gruntami związanymi z tymi budynkami lub budowlami, za wyjątkiem gruntów i budynków zajętych pod działalność gospodarczą, podatnik był zwolniony z obowiązku zapłaty podatku od nieruchomości. Z definicji działalności gospodarczej

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1256 ze zm., dalej ustawa o podatku rolnym

¹⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 888 ze zm., dalej ustawa o podatku leśnym

¹⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 725 ze zm., dalej ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 ze zm.

wykorzystywanej na potrzeby ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że aktywność podmiotu, aby mogła zostać uznana za działalność gospodarczą, powinna cechować się łącznie następującymi wyznacznikami: zorganizowanie, zarobkowość oraz winna być wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Brak którejkolwiek z tych cech oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Na podstawie przedłożonych przez zakład budżetowy kalkulacji opłat za wodę i ścieki oraz sprawozdań finansowych za lata 2015-2018 ustalono, że prowadzona przez zakład budżetowy działalność będąca wykonywaniem zadań własnych Gminy Ćmielów o charakterze użyteczności publicznej, nie generowała ani nie generuje zysku oraz nie zakłada jego osiągnięcia. Z przedstawionej kalkulacji kosztów i przychodów dostarczania wody i odprowadzania ścieków jednoznacznie wynika, że zakład budżetowy planując wydatki i przychody związane z tą działalnością oraz przyjmując odpowiednio do tego ceny usług odprowadzania ścieków, zakłada pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania zakładu, bez uzyskiwania zysku. Sposób kalkulacji cen za świadczone przez zakład budżetowy usługi nie wskazuje na dążenie do osiągnięcia przez jednostkę zysku (dochodu), tj. nadwyżki przychodów nad poniesionymi kosztami, a zatem celem wykonywanej działalności nie jest zysk a zaspokojenie potrzeb wspólnoty. Zatem prowadzona przez zakład budżetowy działalność nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu wówczas obowiązującej ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej,²¹ a także aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców²², w związku z czym budowle wchodzące w skład tej infrastruktury, jako niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości złożonych przez podatnika w latach 2015-2018 ustalono, że łączna wartość budowli wykazana do opodatkowania wyniosła 18.185.355,23 zł na łączną kwotę podatku 363.708,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 i pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

5. W zakresie powszechności i prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości, rolnym i leśnym ustalono następujące nieprawidłowości:
- a) podatnikowi o nr karty podatkowej nr 26, Burmistrz decyzją znak: G.6844.1.2016 z dnia 2.08.2016 roku przekazał w trwały zarząd nieruchomość zabudowaną budynkami zaplecza socjalno-administracyjnego Zakładu, tj. działki nr 1029/17, 1029/19, 1029/21 oraz 1029/23 o łącznej pow. 0,2488 ha, oraz decyzją znak: G.6844.1.2017 z dnia 18.05.2017 roku przekazał z dniem 18.05.2017 roku w trwały zarząd nieruchomości stanowiące gminny zasób lokalowy o łącznej pow. 1.047,35 m². Organ podatkowy zaniechał wezwania podatnika do złożenia korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2016 i 2017 rok, w związku z zaistnieniem zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania, w konsekwencji czego kwota podatku od nieruchomości za okres 2016-2017 roku została zaniżona łącznie o kwotę 848,00 zł, w tym: w 2016 roku o kwotę 133,00 zł oraz w 2017 roku o kwotę 715,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 6 ust. 1 i ust. 9 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
 - b) podatnik o nr karty podatkowej 25/1522 w okresie od 1.07.2018 roku do 31.10.2018 roku na podstawie zawartej z Gminą Ćmielów umowy nr 1/2018 z dnia 1.06.2018 roku, dzierżawił grunty

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2168 ze zm.

²² Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm., dalej ustawa Prawo przedsiębiorców

rolne o łącznej powierzchni 9,3184 ha. Organ podatkowy w związku z niedopełnieniem przez ww. podatnika obowiązku wynikającego z art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym, zaniechał wezwania go do złożenia korekty uprzednio złożonej Informacji (...), w związku z zaistnieniem zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania w danym roku podatkowym. W trakcie kontroli podatnik złożył Informację w sprawie podatku rolnego za 2018 roku, na podstawie której organ podatkowy decyzją wymiarową nr Fn.PF.3121.957.2019 z dnia 24.10.2019 roku dokonał podatnikowi ustalenia podatku rolnego za 2018 rok w kwocie 363,00 zł. Wpłaty podatku dokonano w dniu 30.10.2019 roku. Nieprawidłowość narusza art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 6a ust. 1 i ust. 5 ustawy o podatku rolnym.

6. W latach 2015-2019 organ podatkowy zaniechał podjęcia wobec podatników o nr kont podatkowych 55 i 66 czynności wyjaśniających na podstawie art. 274a § 2, w związku z art. 155 ustawy Ordynacja podatkowa, mających na celu ustalenie, czy wykazywane w składanych deklaracjach na podatek od nieruchomości ruiny zamku wpisane indywidualnie do rejestru zabytków były utrzymywane i konserwowane zgodnie z przepisami o ochronie zabytków oraz czy nie zostały zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, a w szczególności zaniechano wystąpienia do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wydanie opinii pozwalającej na zastosowanie ulgi w podatku od nieruchomości a także ustalenia czy będące własnością podatnika grunty nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, co wyklucza zastosowanie zwolnienia z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Organ podatkowy nie skorzystał także na podstawie art. 281 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa z prawa do przeprowadzenia kontroli u podatnika w celu sprawdzenia faktycznego wykorzystywania gruntów będących własnością ww. przedsiębiorcy. Pomimo niezebrania dowodów, że grunty te nie są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, a przede wszystkim braku opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o utrzymywaniu i konserwowaniu obiektu zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, organ podatkowy w latach 2015-2018 a także w roku 2019 grunty o łącznej powierzchni 22.619 m² zwolnił z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6 i pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, natomiast grunty o łącznej pow. 88.118 m² opodatkował podatkiem rolnym. Nieprawidłowość narusza art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 2 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a) oraz art. 7 ust. 1 pkt 6 i pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 1 i art. 2 ust. 2 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 272 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 274a § 2 i art. 155 ustawy Ordynacja podatkowa.
7. W wydanych w 2018 roku przez Burmistrza decyzjach znak: PD7230.14.2018, PD7230.17.2018 oraz PD 7230.23.2018 w nieprawidłowy sposób ustalono opłatę za zajęcie pasa drogowego, tj. zastosowano stawkę w wysokości 1,50 zł za 1 m² za 1 dzień zajęcia pasa drogowego, zamiast 2,00 zł, co spowodowało zaniżenie przedmiotowej opłaty o łączną kwotę 123,00 zł. Nieprawidłowość narusza § 2 ust. 2 uchwały Nr VII/47/2007 Rady z dnia 30.03.2007 roku w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego, w związku z art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych²³.

²³ Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 ze zm., dalej ustawa o drogach

V. W zakresie wydatków budżetowych oraz udzielania i rozliczania dotacji:

1. Do naliczenia w 2018 roku fakultatywnego zwiększenia odpisu podstawowego na ZFŚS dla osób z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, przyjęto przeciętną liczbę zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych, zamiast przyjąć kwotę odpisu na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. W konsekwencji kwota odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych za 2018 rok została zaniżona o kwotę 264,80 zł. Powyższe narusza art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych²⁴.
2. Kontrola prawidłowości udzielenia i rozliczenia dotacji celowych dla Miejskiego Klubu Sportowego „Świt” Ćmielów, udzielonych w latach 2018 - 2019 na podstawie uchwały Nr III/15/2010 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie określenia warunków tworzenia, w tym organizacyjnych oraz trybu finansowania zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Ćmielów wykazała następujące nieprawidłowości:
 - a) w ogłoszeniu z dnia 1.02.2018 roku o naborze wniosków o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Ćmielów na realizację zadań w zakresie rozwoju sportu dla klubów sportowych działających na terenie Gminy Ćmielów na 2018 rok, nieprawidłowo określono termin składania ofert, tj. do 15 dni od daty ogłoszenia konkursu, co narusza § 4 ust. 3 ww. uchwały Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2010 roku, zgodnie z którym wnioski o udzielenie dotacji należy składać w terminie do 14 dni od daty ogłoszenia konkursu;
 - b) w umowach dotacji: Nr 1/SPORT/2018 z dnia 1.03.2018 roku oraz Nr 1/SPORT/2019 z dnia 14.02.2019 roku dopuszczono możliwość wykorzystania dotacji do dnia 15 stycznia odpowiednio 2019 i 2020 roku, co narusza art. 221 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz § 6 ust. 2 pkt 3 ww. uchwały Nr III/15/2010 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2010 r., zgodnie z którymi umowa dotacji powinna określać termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego;
 - c) Burmistrz zaniechał wezwania ww. klubu sportowego do złożenia częściowego sprawozdania z wykonania zadania za okres do 30.06.2018 roku, pomimo iż dotowany nie wywiązał się z obowiązku jego złożenia w terminie określonym w § 8 pkt 2 umowy Nr 1/SPORT/2018 z dnia 1.03.2018 roku, tj. do 15 lipca 2018 roku, co narusza z § 8 pkt 5 przedmiotowej umowy.

VI. W zakresie gospodarki mieniem:

Zawarcie przez Burmistrza umów dzierżawy: Nr 2/D/IX/2017 z dnia 1.09.2017 roku, Nr 1/2018 z dnia 1.06.2018 roku oraz Nr 2/2018 z dnia 19.10.2018 roku, nastąpiło bez sporządzenia i podania do publicznej informacji wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, dzierżawy lub najmu, co narusza art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.²⁵

VII. W zakresie rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi:

Informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych oraz informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków podległych jednostek oświatowych na 2018 rok zostały przekazane do Centrum Obsługi Oświaty, zamiast bezpośrednio do kierowników tych jednostek. Kontrolującemu nie okazano żadnych dokumentów potwierdzających,

²⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1352 ze zm., dalej ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

²⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

że ww. informacje zostały przekazane tym kierownikom w terminie odpowiednio 7 dni od dnia przekazania projektu uchwały budżetowej organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz 21 dni od dnia podjęcia uchwały budżetowej zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Powyższe narusza art. 248 ust. 1 oraz 249 ust. 1 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Ćmielów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Ćmielów jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Dokonać aktualizacji polityki rachunkowości w zakresie wykazu ksiąg rachunkowych oraz wersji oprogramowania komputerowego stosowanego w jednostce, a także ząładowego planu kont w zakresie wymogu prowadzenia ewidencji analitycznej do kont Urzędu, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 20 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku. Ponadto na bieżąco dokonywać zmian polityki rachunkowości w związku z nowelizacją przepisów bądź w zakresie zaistniałych potrzeb jednostki.
2. Zapewnić, aby zapis księgowy w dzienniku zawierał datę dowodu księgowego (w przypadku gdy różni się ona od daty dokonania operacji gospodarczej) oraz datę zapisu, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy o rachunkowości.

3. Ewidencję analityczną do kont budżetu oraz Urzędu prowadzić zgodnie z zasadami określonymi w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:
 - a) do konta 224 "Rozrachunki budżetu" prowadzić ewidencję pozwalającą na ustalenie stanu zobowiązań i należności według poszczególnych tytułów,
 - b) do konta 080 „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” prowadzić ewidencję zapewniającą, co najmniej możliwość wyodrębnienia kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych,
 - c) do konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” prowadzić ewidencję pozwalającą na ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków
4. Mając na uwadze, że dane wynikające z ewidencji księgowej stanowią podstawę sporządzania sprawozdań, w księgach rachunkowych Urzędu jako jednostki oraz w ewidencji budżetu, zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości a także art. 15 ust. 1 ww. ustawy, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:
 - a) w ewidencji księgowej budżetu, na koncie 240 "Pozostałe rozrachunki" ujmować wszystkie inne rozrachunki związane z realizacją budżetu, które nie podlegają ujęciu na kontach: 222, 223, 224, 225, 250, 260, a w szczególności rozrachunki z tytułu pomyłkowych przelewów dokonanych bezpośrednio z rachunku bankowego budżetu,
 - b) przypis należności z tytułu kar umownych ujmować na stronie Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne” w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, natomiast zrealizowane dochody z ww. tytułu ujmować na stronie Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” wg właściwej podziałki klasyfikacji dochodów budżetowych, celem rzetelnego wykazania danych w sprawozdaniach sporządzanych za poszczególne okresy sprawozdawcze,
 - c) należności z tytułu opłaty za udostępnianie danych osobowych zarówno w części należnej budżetowi jednostki samorządu terytorialnego jak i w części należnej budżetowi państwa ujmować w ewidencji prowadzonej w Urzędzie Miasta i Gminy na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, natomiast wpływ zrealizowanych dochodów z ww. tytułu zgodnie z opisem konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w korespondencji z kontem 221 wg podziałki klasyfikacji budżetowej 750/75011/0690,
5. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
6. Wydatków publicznych dokonywać w terminach i kwotach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, a w szczególności wypłaty dodatków mieszkaniowych dokonywać w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych.
7. Działki, które są ujęte w ewidencji analitycznej środków trwałych łącznie, wprowadzić do tej ewidencji ilościowo i wartościowo jako poszczególne obiekty pod kolejnymi numerami

inwentarzowymi, co umożliwi ustalenie ich wartości początkowej. Środki trwałe stanowiące własność Gminy, w tym grunty, ujmować ilościowo i wartościowo w księgach rachunkowych w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych oraz zasadami funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe” określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze zasady tworzenia obiektów inwentarzowych, określone w uchwale z dnia 25 maja 2017 r. Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”. W przypadku gruntów (działek), dla których nie określono wartości, wyceny dokonać zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

8. Na koncie 011 „Środki trwałe” ujmować tylko grunty, w stosunku co do których Gmina Ćmielów posiada prawo własności lub prawo użytkowania wieczystego gruntu, tak by zapisy dokonane w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2, w związku z art. 3 ust.1 pkt 15 lit a) ustawy o rachunkowości.
9. Na bieżąco wyjaśniać i rozliczać saldo Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” w zakresie poniesionych kosztów na środki trwałe w budowie, tak by zapisy dokonane w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2, w związku z art. 3 ust.1 pkt 16 ustawy o rachunkowości.
10. Przypisu podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości na kontach podatników dokonywać pod datą skutecznego doręczenia decyzji wymiarowej, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, w związku z art. 21 § 1 pkt 2 oraz art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa.
11. Prawidłowo stosować klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
12. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 roku, stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4 i ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a w szczególności w sprawozdaniu Zestawienie zmian w funduszu jednostki Urząd, w poz. I.1.4 „Środki na inwestycje” oraz w poz. I.2.4 „Dotacje i środki na inwestycje” wykazywać prawidłowo ustalone kwoty wydatków z ww. tytułu, mając na uwadze, że w końcu roku obrotowego saldo Wn konta 810 "Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje" w zakresie zrealizowanych przez jednostkę wydatków na inwestycję i udzielone dotacje podlega w całości przeksięgowaniu na stronę Wn konta 800 „Fundusz jednostki” jako zmniejszenia tego funduszu.
13. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności:

- a) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami jednostkom samorządu terytorialnego Urzędu Miasta i Gminy:
- wykazywać tylko dane dotyczące bezpośrednio realizowanych przez Urząd Miasta i Gminy zadań, mając na uwadze, iż dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ Gminy Ćmielów winny być zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
 - w kolumnie 6 "Dochody wykonane ogółem" wykazywać dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do konta rachunek bieżący jednostki budżetowej oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego" stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
 - w kolumnie 8 "Dochody przekazane" wykazywać dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego; mając na uwadze, iż w sprawozdaniu za IV kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych, z uwzględnieniem dochodów przekazanych do dnia 5 stycznia roku następującego po roku budżetowym, § 6 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
 - nie wykazywać danych w kol. 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego" stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
- b) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu, w kolumnie "Zobowiązania wymagalne" wykazywać zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione, ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym; stosownie do § 8 ust. 2 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego" stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,
- c) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu w kolumnie 8 "Dochody otrzymane" dane dotyczące dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa oraz dochodów pobieranych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego przez Urzędy Skarbowe, wykazywać w faktycznej kwocie dochodów otrzymanych na rachunki bankowe jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym, pomniejszone o dokonane w okresie sprawozdawczym zwroty, stosownie do § 3 ust. 2 pkt 2 lit c) oraz ust. 5 pkt 3 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych,
- d) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego dane po stronie wykonania, dotyczące:
- nadwyżki z lat ubiegłych - wykazywać w wysokości środków osiągniętych za lata ubiegłe, również kwotę uruchomioną na pokrycie deficytu, stosownie do § 12 pkt 5 lit c) ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego,

- wolnych środków - wykazywać w wysokości wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, również kwotę uruchomioną na pokrycie deficytu, stosownie do § 12 pkt 5 lit d) ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
 - e) w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego w poz. „środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym” wykazywać tylko kwoty dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa w terminie do 31 stycznia roku następnego, mając na uwadze że zwroty świadczeń wypłaconych z Funduszu Alimentacyjnego nie podlegają wykazaniu w ww. pozycji sprawozdania.
- 14.** W sprawozdaniach z operacji finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 4, w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a w szczególności:
- a) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, w wierszu E4. „wymagalne zobowiązania”, wykazywać wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności minął, a które nie zostały ani przedawnione, ani umorzone, mając na uwadze, że kategoria ta nie obejmuje zobowiązań wymagalnych z tytułu papierów wartościowych, pożyczek i kredytów oraz przyjętych depozytów, a także odsetek za opóźnienie od wymagalnych zobowiązań, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów,
 - b) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych:
 - w wierszu N3.2 „depozyty na żądanie” wykazywać dane ustalone zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 14 pkt 9 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań,
 - w wierszu N.5 „Pozostałe należności”, wykazywać wartość wszystkich bezspornych należności niewymagalnych z tytułu dostaw towarów i usług, podatków i składek na ubezpieczenia społeczne oraz z wszelkich innych tytułów nieobjętych pozostałymi kategoriami przedmiotowego sprawozdania, wyłączając odsetki i inne należności uboczne, stosownie do § 14 pkt 17 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 13 ust. 1 pkt 6 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań.
- 15.** Inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów, przeprowadzać w odpowiednich terminach oraz z zastosowaniem właściwej metody, stosownie do art. 26 ustawy o rachunkowości, a w szczególności grunty, środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie (inwestycje), inwentaryzować co roku drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacją wartości tych składników, według stanu na dzień 31 grudnia, wskazując co było przedmiotem inwentaryzacji, co porównano, z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Wyniki inwentaryzacji prawidłowo dokumentować oraz powiązać je z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

16. Inwentaryzacją drogą spisu z natury obejmować znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu, stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
17. Sporządzać i przechowywać kopie decyzji wymiarowych dotyczących podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych, stosownie do art. 210 § 1 pkt 8 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa oraz zasad wynikających z załącznika nr 2 „Jednolity rzeczowy wykaz akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki” do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
18. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3, w związku z art. 3 ust. 5 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej. W sytuacji, gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, podejmować czynności określone w art. 274 § 1 i 2 tejże ustawy.
19. Przy opodatkowywaniu gruntów, uwzględniać treść art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, zgodnie z którym podstawą wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów.
20. W deklaracji na podatek od nieruchomości sporządzanej w Urzędzie Miasta i Gminy, nie wykazywać gruntów, które podlegają podatkowi rolnemu lub leśnemu oraz rzetelnie wykazywać dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, a w szczególności w deklaracji wykazywać nieruchomości stanowiące własność gminy nieprzekazane w posiadanie innym podmiotom, natomiast nieruchomości stanowiące własność gminy, będące w posiadaniu innych podmiotów, podlegają wykazaniu w deklaracjach lub informacjach na podatek od nieruchomości przez tych posiadaczy, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1, pkt. 2 i pkt 4 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
21. Sporządzić skorygowaną deklarację Gminy na podatek od nieruchomości za 2018 rok oraz dokonać zapłaty zaniżonej kwoty podatku od nieruchomości.
22. W terminie do dnia 15 stycznia, składać organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia lasów, deklaracje na podatek leśny na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku; oraz wpłacać w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego obliczony w deklaracji podatek leśny na rachunek budżetu właściwej gminy, za poszczególne miesiące, do dnia 15 każdego miesiąca, stosownie do art. 6 ust. 5 pkt 1-3 ustawy o podatku leśnym, mając na uwadze, że zgodnie z art. 6 ust. 6 ww. ustawy, obowiązek składania deklaracji na podatek leśny, dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów ustawy.
23. Prawidłowo opodatkowywać grunty, budynki i budowle wykazane przez podatników w złożonych deklaracjach i informacjach, mając na uwadze iż budowle będące w posiadaniu gminnej jednostki organizacyjnej powołanej do wykonywania zadań własnych Gminy, m.in.

w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzenia ścieków, podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, tylko w sytuacji gdy są one związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, o której mowa w art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców, stosownie do art. 1a ust. 1 pkt 3 i pkt 4, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

24. W przypadku niedopełnienia przez podatnika obowiązku złożenia właściwemu organowi podatkowemu deklaracji lub informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego, zażądać od podatnika złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wzywać do ich złożenia, stosownie do art. 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
25. Prawidłowo opodatkowywać grunty, budynki i budowle wykazane w złożonych w deklaracjach i informacjach, mając na uwadze, że obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu nieruchomości lub obiektów budowlanych, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, natomiast na posiadaczu nieruchomości lub jej części wyłącznie w sytuacjach wskazanych w art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.
26. Wyjaśniać faktyczne wykorzystywanie gruntów rolnych będących własnością podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, w celu ustalenia prawidłowej podstawy ich opodatkowania, mając na uwadze, że grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – podlegają podatkowi rolnemu, zgodnie z art. 1a ustawy o podatku rolnym, zaś użytki rolne, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – podlegają podatkowi od nieruchomości, według stawki dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, stosownie do art. 2 ust. 2 w związku z art. 5 ust. 1 pkt.1 lit a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
27. Prawidłowo stosować stawki opłat za zajęcie pasa drogowego, stosownie do postanowień uchwały Nr VII/47/2007 Rady Miejskiej z dnia 30.03.2007 roku w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego, w związku z art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych.
28. Do naliczenia zwiększenia odpisu podstawowego na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla osób z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przyjmować każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, stosownie do art. 5 ust. 4 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.
29. Udzielając dotacji celowych na podstawie uchwały Nr III/15/2010 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2010 roku:
 - a) w ogłoszeniu naboru wniosków o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Ćmielów na realizację zadań w zakresie rozwoju sportu dla klubów sportowych działających na terenie Gminy Ćmielów prawidłowo określać termin składania ofert, tj. do 14 dni od daty ogłoszenia konkursu, stosownie do § 4 ust. 3 uchwały Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2010 roku,
 - b) w umowach dotacji określać prawidłowy termin ich wykorzystania, tj. nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego, stosownie do art. 221 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w związku z § 6 ust. 2 pkt 3 uchwały Nr III/15/2010 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2010 roku,
 - c) w przypadku niezłożenia przez klub sportowy w określonym w umowie dotacji terminie sprawozdania częściowego z wykonania zadania, wezwać dotowanego do jego złożenia, stosownie do treści zawartej umowy dotacji.

30. Przestrzegać obowiązku sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami.
31. Informacje niezbędne do opracowania projektów planów finansowych oraz informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków podległych jednostek przekazywać terminowo do kierowników podległych jednostek, stosownie do art. 248 ust. 1 oraz 249 ust. 1 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pani Burmistrz zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Miejska w Ćmielowie

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
[Podpis]
mgr Zbigniew Rękas